

## 22. Sep. 1830

### FACTS

Date:

22. Sep. 1830

Page number:

Dagbog A, side 99 verso – 102 verso

Mentioned people:

Christiane Julie Bielke

Christopher Budde

Axel Magnus Fahlcrantz

### TRANSCRIPTION

Den 22de Sept

Veiret havde idag igjen vendt sin vaade Siide ud og da jeg om Morgen  
stak Hovedet op af Kathytten, befandt vi os først udenfor Marstrand  
Fæstning, da vi om Natten formedelst den stærke Strøm var bleven nødt  
til at ligge for Anker i 2 Timer eftersom Captainen<sup>1</sup> ikke vidste hvor langt vi  
kunde være bleven forsat og han ikke vovede paa at seile videre uden først  
at have seet Marstrands Fyr. Da man i Dagbrækningen igjen lettede vare vi  
ogsaa en 5 Miile fra Land, hvilket det hurtig seilende Skib dog igjen •100  
recto• snart indhentede og da vi havde passeret Marstrand og salluteret  
nye Elfsborg løbe vi Kl 1 ind til Gottenborg hvor vi ankrede ved Forstaden  
Maston<sup>2</sup> og da Afseilingen ikke skulde finde Sted før Kl. 5 benyttede en  
Deel af os Leiligheden og toge i en Baad op at beese Byen. Da der den  
følgende Dag skulde være Marked i Byen saa bemærkede man allerede  
paa Vandet den Tilførsel af forskjellige Sager der i denne Anledning førtes  
til Byen fra alle Kanter og som fra de nærmeste Øer og Søestæder fandt  
Sted i store Baade, der da alletider vare fuldpakkede med alskjens Kram  
og Mennesker af begge Kjøen, blandede med Dyr af alle Slags. Idet man  
fra Søesiden nærmer sig Byen bemærker man strax at det just ikke er  
[overstreget: af] i den gamle Stiil at Byen er bygget da man her overalt  
seer næsten lutter nye og store Bygninger der hæve sig og hvoraf nogle  
ligge temmelig høit og saaledes imponere, ligeledes saa man ogsaa  
Byens Kirker overalt og de i Nærheden liggende Forter. Paa høire Side af  
Havnen ligger det nye Badehuus der er en ret smuk Bygning og strax efter  
at [man] er passeret Bommen seer man paa høire Side i Gaden ved  
Canalen Greve Rosen's Gaard, der som Landshøvdingens Bolig bliver  
bevogtet af et Par drabelige Artillerister der i Sverrig bære et Slags  
Hjælme og just ikke opvække et ufordeelagtigt Begreb om det svenske  
Millitair. Da vi her vare stegne i Land og bleven enige om at møde ved  
Baaden Kl 3 •100 verso• begyndte vi, efter først at have geleidet Frøken B:  
<sup>3</sup> til et Oberge hvor hun ønskede at faae noget at spiise, paa at besee  
Byen. Meere for ogsaa at faae et Beegreb om Stadens Hoteller end for at  
efterligne vores Frøken begave vi os til den bekjendte Gota Kallare en stor  
og anseelig Bygning der maatte være istand til at rumme et Par Hundrede  
Mennesker og lode os her bringe Porter hvorom vi iforveien havde hørt  
saa meget og som man i G. virkelig brygger fortræffelig. Derpaa begave vi  
os ud omkring og besaa saaledes det store Torv der allerede var fult af  
Markedsboder af alle Slags og hvor tildeels allerede Handelen var begyndt  
med alskens Ting hvoriblandt dog en Mængde Trævare idag spiildte  
Hovedrullen. Paa Stadens Raadhus der tillige tjener som Børs var  
Handelen paa Trapperne i Gangene og i Gaarden allerede i fuld Gang med  
alle Slags Lærreder og hjemmegjorte Tørklæder og Tøier der her bleve  
faldbudte af Mænd og Quinder der spadseerede omkring eller sade ved  
Borde og udmaalte deres Varer enten med deres justerede Alener eller

med den jern Alen der i en Kjæde findes fastgjort i Raadstue-Gangen til almindelig Afbenyttelse. Overalt herskede i den store Tummel den størst Orden og jeg saa paa hele Raadhuuset blodt een Politie Soldat der ganske rolig passiarede med nogle Koner saa at man [ei] engang [overstreget: skulde] [kunde] lægge Mærke til Aarsagen hvorfor •101 recto• han var tilstede. Overalt møder man her Høflighed selv af den Simpleste og naar man spørger om noget faar man altid en fulkommen og god Underretning om det man ønsker hvilket især var paafaldende hos de militaire og som contrasterede saa meget mod vore danske Grobianer som man undertiden ikke engang veed om man tør spørge uden at frygte for et uartigt Svar. Den store og nylig opbyggede Kirke er meget smuk og forener med en stor Simpelhed det Gode at man godt skal kune hørre; den har et godt Orgel men en yderst smagløs Altertavle af forgyldt Billedhugger Arbejde af en Fahlkrands<sup>4</sup> jeg veed ikke bestemt om det er [overstreget: Histo] Landskabsmaleren men hvo han og er, har han ei været sit Arbeide voxen. Staden har en stor og smuk Caserne flere millitaire Bygninger og en stor Mængde Broer der overalt ved Gaderne ere slagne over de Canaler hvoraf forefindes mange og der næsten allevegne have Bolværker af Steen. Paa det store Torv og et Par andre Steder bemærkede jeg smukke Vandspring ligeledes med Steen Indfatning af forskjellig Form og man seer her overhovedet kun meget lidet Træbygning saagar Trapperne i en stor Deel Huuse er af dette solide Bygnings Materiel. De Lygter der om Aftenen oplyser Staden ere anbragte paa lange jern Arme der rage ud over Gaden og for det meeste hænger da Lygten netop i Mitten saa at det gjør en langt bedre •101 verso• Virkning og har et langt smukkere Udseende end [overstreget: hos] i Kjøbenhavn hvor man saa smaalig har klinet dem op ad Murene. Kort Gottenborg er i det Heele en meget smagfuld bygget Byee der vist maae behage enhver Fremmed. Der var vist meget man endnu skulde have seet her, saasom et stort Theater hvorom jeg havde hørt talle; men Tiden var snart forløben og vi maatte skynde os tilbage til Baaden hvor vi alle strax bleve enige om at der i G. fandtes mange smukke Piger, dog paastaar man at deres Kyskhed just ikke alletider skal være den mest strenge og at der overhovedet her skal herske megen Utugt. Da Selskabet var bleven samlet og saagar Frøken B<sup>3</sup> ordentlig havde indfundet sig roede vi tilbage til Skibet og bleve vi underveis underholte af Frøkenens Fortælling om [overstreget: hendes] den Frokost hun i Byen havde nydt og om hendes Bekjendte der, og da hun hermed blev noget langtrukken og det imidlertid havde begyndt at øse Vande ned vare vi vel fornøiede med igjen at naae Skibet og der ved Middagsbordet at kunne udhviile os efter denne ellers meget behagelige Excurs. Da nogle nye Passagerer vare komne om Bord og Klokken var slagen 5, lettede man igjen Anker og da Capitain Budde havde vasket Ørene paa et Par af de Folk der havde roet os til Gottenburg og [overstreget: der] ikke vare fornøiede med den uhyre Betaling de derfor

havde erholdt saa seilede vi bort fra G. og styrede nu directe i Kjøben: men i et dygtigt Regnveir. Vore •102 recto• nye Passagerer forandrede ikke [overstreget: noget] vores gode Humeur da [overstreget: der i det Heele] de spidlte den Tavsers Rolle naar jeg blodt heri undtager en svensk Jødelaps der rigtignok begyndt at ville gjøre sig gjældende men strax blev viist tilbage indenfor sine Grændser saa at han siden blev mere manerlig. En ret smuk Pige derimod der havde taget Plads [overstreget: paa] i den anden Cahytte lod det til mere at ville forurolige en Deel af Mandfolkene og da hun vel forstod at smigre fleres Forfængelighed ved sit Smil saa havde hun paa den øvrige Reise altid en Sværm af yngre og ældre om sig, saa at Turen fra G til Kiøb: blev end mere morsom for disse. Da der om Natten formedelst Strømme atter havde fundet en temelig Misviisning Sted saa naaede vi først til Helsingør henimod Kl 11 og passerede da Kronborg og den heele smukke Kyst af Siælland uden for bare Taage og Regn at kunne nyde denne smukke Opseiling. Passagererne vare heele denne Formidag næsten bestandig i Cahytten og morede sig som de best kunde. Frøken B.<sup>3</sup> læste en heel Deel Aviser hvoraf især de svenske gjorde hende det surt, da der til hendes Uheld fantes mange svære Ord, som hun først maatte stave sig til, naar hun da herved var bleven ret hæs, forglemte hun dog ikke at læske Tungen med den Viin hun meget visselig havde placeret foran sig paa Bordet. Den Eneste som just ikke lod til at finde stor Behag i denne Lecture var en Engels- •102 verso• Mand, men som da ogsaa undertiden faldt i Søvn naar Tiden blev ham alt for lang og vores Latter tillod ham det. Jo nærmere vi kom vores Bestemmelse jo længere syntes Tiden at blive for os og da man endelig passerede Trekroner begyndte man at lave sig til og komme op paa Dækket og vare tror jeg Alle meget glade da man kastede Anker, og vi igjen saa de vante Taarne rage op over den i Taage indhyllede Byee. En Deel Nysgjerrige indfandt sig strax om Bord og opholdt ved deres Sludder en Tid Passagerernes Udslibning; men da man endelig havde taget en hjertelig Farvel med hinanden og besørget sit Tøi i Baade forlode vi efterhaanden Skibet der saa [overstreget: heldig] bequemt havde ført os hid og gjorde saaledes den siste Fart [overstreget: til det efterhaanden] [for at endelig] igjen at bestiige Losoldermandens Brygge og derfra spadseere til sine kjære Slægtninge eller Bekjendte. Jeg for min Part blev meget glad da jeg idet vi nærmede os Land fik Øje paa min Søstre og begge Colletterne der havde været saa gode at komme hid for at modtage mig, og da efter at jeg med mit Pas og ved Toldbetienterne var bleven opholdt lidet, spadseerede vi hjem, glad ved igjen at gaae frisk og velfornøiet ind af den velbekjendte Port og gjenfinde min gode Moder saa frisk og veltilfreds ved min Hjemkomst, saa at jeg i det Heele ikke kunde være andet end glad ved [overstreget: Alle] den Godhed jeg overalt havde nydt og som jeg ogsaa nu gjenfandt hiemme.

---

<sup>1</sup> Christopher Budde.

<sup>2</sup> Formentlig Masthugget.

<sup>3</sup> Christiane Julie Bielke.

<sup>4</sup> Axel Magnus Fahlcrantz.



[illegible]



[illegible]



begjættede vi, efter først at have givet et B. til  
at bringe over den indtækt af den meget afbrændte  
og afbrændte Hjem. Men herover at have den  
gode og glædelige Gæst og for alle de andre  
nære hvide. Deres var til den anden af de  
Gæstene og for og anstændig Betydning der maatte  
være istand til at rumme for hundrede Mænd  
og det var for bringe for den som vi spiser  
færdig og for meget og for mere i G. indtækt og  
for forbrødet. Deres begynde var indtækt  
og for den Gæst og det store som der allerede var  
at Mærke det af alle de og for tilhæft alle  
være Gæstene og begynde med Gæstene for  
alene der var Mærke over indtækt Gæstene  
for. For den Gæst og den hvide Gæst  
for den var Gæstene og begynde i Gæstene  
Gæstene allerede. For Gæstene alle de Gæstene  
og Gæstene indtækt og for den for den  
færdig af Mærke og Gæstene der Gæstene indtækt  
eller for den Gæst og indtækt der Gæstene  
med den Gæstene Alene eller med den Gæstene  
Alene der indtækt Gæstene for den Gæstene  
Gæstene til almindelig Gæstene. Om det for  
den i den store Gæstene den Gæstene og for  
for den Gæstene Gæstene til den Gæstene Gæstene  
og den Gæstene Gæstene med den Gæstene  
at man angik Gæstene Gæstene til Gæstene Gæstene



[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]